

2015. évi ... törvény

a bűncselekmények sértettjeinek és a sértettek hozzátartozóinak hathatósabb védelme érdekében szükséges egyes törvények módosításáról

1.§

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 599. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„599. § (1) Az államot illető bűnügyi költség és a rendbírság megfizetését az igazságügyért felelős miniszter különös méltánylást érdemlő okból egészben vagy részben elengedheti.

(2) Az államot illető bűnügyi költség és a rendbírság megfizetésének elengedésére irányuló kérelmet az államot illető bűnügyi költség megfizetésére kötelezett, a rendbírsággal sújtott (a továbbiakban együtt: fizetésre kötelezett), a védő, a fiatakorú törvényes képviselője a fizetésre kötelezett 56. § szerinti képviselője, valamint a sértett, a sértett közeli hozzátartozója, valamint a sértett képviselője nyújthatja be.

(3) Az igazságügyért felelős miniszter egyedi döntése alapján, különös nyomás okból a bűnügyi költség és a rendbírság megfizetését - előterjesztett kérelem hiányában is – egészben vagy részben elengedheti

(4) Az elsőfokú bíróság az államot illető bűnügyi költség és a rendbírság megfizetésének elengedésére irányuló kérelmet a fennálló tartozás mértékéről, illetve az addigi befizetés adatairól szóló igazolással, és a büntetőügy irataival (részirattal), ideértve az (5) bekezdés szerint beszerzett adatokat, iratokat is, az esetlegesen rendelkezésre álló bírósági foglalási jegyzőkönyvvel felterjeszti az igazságügyért felelős miniszterhez.

(5) A bíróság a felterjesztés előtt a megkeresés (71. §) szabályai szerint beszerzi a fizetésre kötelezetteknek, valamint ha a kérelmet a sértett, a sértett közeli hozzátartozója, vagy a sértett képviselője nyújtotta be, a sértett és szükség esetén a sértett közvetlen hozzátartozóinak a döntéshez szükséges személyes adatait, ideértve a vagyoni és jövedelmi helyzetére vonatkozó adatokat is, valamint a fizetésre kötelezett, valamint ha a kérelmet a sértett, a sértett közeli hozzátartozója, valamint a sértett képviselője nyújtotta be, a sértett és szükség esetén a sértett közvetlen hozzátartozóinak személyi körülményeit, vagyoni és jövedelmi helyzetét feltáró részleges környezettanulmányt, továbbá fogva lévő terhelt esetében az intézeti értékelő véleményt.

(6) A részleges környezettanulmányt a pártfogó felügyelő készíti el.”

2.§

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény a következő 168/A. §-sal egészül ki:

„168/A. § (1) A büntető- és a büntetés-végrehajtási, valamint a szabálysértési eljárásban az adóssal szemben megállapított, az állam javára fizetendő követelés esetén az igazságügyért felelős miniszter, különös érdemlő okból a követelés kielégítési sorrendben betöltött ranghelyét egyedi döntésével hátrébb sorolhatja.

(2) Az igazságügyért felelős miniszter a döntését annak meghozatalát követően haladéktalanul megküldi a végrehajtást foganatosító végrehajtónak.

(3) Az így hátrásorolt követelést a döntésben foglalt sorrendben, az előbb álló követelés kielégítése után lehet kielégíteni.,,

3.§

E törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba, és a rá következő napon hatályát veszti.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

A Be. jelenleg hatályos szövege jelenleg is lehetőséget ad arra, hogy az igazságügyért felelős miniszter a bűnügyi költséget (valamint a rendbírságot) részben vagy egészben elengedje. Erre a jelenlegi szabályozás alapján azonban csak előterjesztett kérelem alapján van hely, amely kérelmet kizárólag a fizetésre kötelezett vagy annak képviselője nyújthatja be.

Az elmúlt időszak nagy port kavart büntetőügyei (többek között a Cozma-ügy, Szögi Lajos megölésének ügye) rávilágított arra a tényre, hogy a bűnügyi költség elengedésére nem csak az elkövető személyi és vagyoni viszonyai, hanem a bűncselekmény igazi áldozatának, a sértettnek – vagy amennyiben a sértett épp a bűncselekmény nyomán meghalt, úgy közeli hozzátartozóinak – különösen méltányolható körülményei is indokolhatják.

Abban az esetben ugyanis, ha egy tetemesre rúgó bűnügyi költség felemészti az elkövető(k) vagyonának nagy részét, úgy a sértett, vagy túlélő hozzátartozói hiába terjesztenek elő polgári jogi igényt, anyagi és erkölcsi káruk (amely pénzben természetesen ki sem fejezhető) megtérítésére reményük sem marad.

Természetesen jelen javaslat előterjesztői is érzékelik, hogy ez csak egy első lépcső egy átfogó, áldozatokat anyagilag is valóban segítő intézményrendszer kialakítása felé, ám az állam felelősséggel tartozik bajbajutott állampolgáraiért, főképpen azokért, akik súlyos bűncselekmény áldozatai lettek.

Rendkívül visszás az a jelenlegi helyzet, hogy amíg a bűnelkövető számára megadja a lehetőséget, hogy – személyi és vagyoni viszonyaira tekintettel – beadvánnyal forduljon a miniszterhez, kérve a bűnügyi költség mérséklését, addig az áldozatoknak és családjaiknak erre semmilyen lehetőséget nem biztosít. Így ha egy magas összegű bűnügyi költség felemészti az elkövető teljes vagyonát, az áldozatoknak és családjaiknak a hatalmas erkölcsi és érzelmi veszteség mellett a teljes anyagi ellehetetlenüléssel is szembe kell nézniük sok esetben.

Azon túl, hogy a javaslat megteremti a miniszter számára a bűnügyi költségről való lemondás lehetőségét a sértett vagy a családja kérésére is, tisztában kell lenni vele, hogy ez csak a legindokoltabb esetekben lenne alkalmazandó. A bűnügyi költségről való teljes lemondás esetén ugyanis, az államnak esélye sem marad a költségek behajtására. Ezért szükséges a Be. mellett a Vht. módosítása is, hogy ne csak a bűnügyi költség teljes elengedése álljon rendelkezésére a miniszternek, hanem legyen lehetősége bűnügyi költségek hátrасorolásával, kvázi „előreengedni” a polgári jogi igényeket. Így az állam követelheti a bűnügyi költségek megtérítését, de csak a polgári jogi igényeket követően.

Az igazságügyért felelős miniszternek minden esetben az egyedi eset pontos mérlegelése után kell meghoznia a döntését, figyelembe véve az eset összes releváns körülményét.

A jelen javaslat csupán az első „kaput” szándékozik kinyitni a sértetti kártérítések rendezésének kérdésében, remélve, hogy a kezdeti lépést új, hatékony jogintézmények követhetik.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

Az általános indoklásban lefektetett jogpolitikai cél megvalósulásának érdekében a Be. módosítását tartalmazza a norma.

A 2. §-hoz

A bírósági végrehajtásról szóló törvény módosítását tartalmazza az általános indoklásban lefektetett cél elérése érdekében.

A 3. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezést tartalmaz.

országgyűlési képviselő

Képviselői önálló indítvány

**Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének**

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Mellékelten – Magyarország Alaptörvénye 6. cikk (1) bekezdése alapján – benyújtom a **bűncselekmények sértettjeinek és a sértettek hozzátartozóinak hathatósabb védelme érdekében szükséges egyes törvények módosításáról** szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat indokolását csatolom.

Budapest, 2015. március 2.

Tisztelettel:

dr. Staudt Gábor
Jobbik Magyarországért Mozgalom